

dosar nr. 2ra-1686/2019

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, judecător: (I. Barbacaru)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: (Gr. Dașchevici, A. Danilov, A. Panov)

Î N C H E I E R E

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Dumitru Mardari
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Arnaut împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la încasarea despăgubirilor materiale și morale, cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 29 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 11 aprilie 2017, Valeriu Arnaut, reprezentat de avocatul Călin Melintean a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la încasarea despăgubirilor materiale și morale și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul Valeriu Arnaut, a invocat că la 09 aprilie 2015 de către Procuratura Generală a Republicii Moldova a fost pornită cauza penală nr. xxxxxxxxxxxx0 în baza art. 190 alin. (5) Cod penal.

Reclamantul a menționat că în cadrul cauzei penale nominalizate, la 16 aprilie 2015 Valeriu Arnaut a fost reținut, iar la 17 aprilie 2015 prin ordonanța procurorului a fost pus sub învinuire, încriminându-se săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Reclamantul Valeriu Arnaut a indicat că prin sentința Judecătoriei Hîncești din 09 august 2016, Valeriu Arnaut învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, a fost achitat, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Reclamantul Valeriu Arnaut a menționat că nefiind de acord cu sentința primei instanțe, acuzatorul de stat a declarat apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de condamnare a lui Arnaut Valeriu

în baza art. 190 alin. (5) CP, la 11 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2017 a fost respins apelul declarat ca nefondat cu menținerea sentinței Judecătoriei Hîncești din 09 august 2016.

Prin decizia din 29 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2017 a fost declarat ca inadmisibil.

Astfel, reclamantul a indicat că după ce i-a fost intentată cauza penală, fiind învinuit de comitere, inclusiv a unei infracțiuni deosebit de grave (art. 190 alin. (5) Cod penal), într-un final a fost achitat de către toate instanțele de judecată.

Reclamantul Valeriu Arnaut a declarat că prin acțiunile ilegale ale Procuraturii, care a exercitat nemijlocit urmărirea penală precum și ale instanțelor de judecată, i-a fost încălcat dreptul fundamental la libertate, la viața privată și dreptul de a nu fi urmărit penal ilegal, fiindu-i cauzat un prejudiciu material și moral.

Reclamantul Valeriu Arnaut a solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la bugetul de stat prin intermediu Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul său a prejudiciului moral în mărime de 220000 lei precum și încasarea de la bugetul de stat prin intermediu Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul său a sumei de 26000 lei, constituită din 20000 lei (pentru examinarea cauzei penale) și 6000 lei, cheltuielile pentru asistență juridică suportate la judecarea prezente cauze.

Prin hotărârea din 29 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă Valeriu Arnaut împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la încasarea despăgubirilor materiale și morale și a cheltuielilor de judecată, s-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediu Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Valeriu Arnaut: 40000 lei cu titlu de despăgubiri morale pentru prejudiciu cauzat de acțiunile ilegale ale organului de urmărire penală, procuraturii și instanței de judecată, 20000 cheltuielile pentru asistența juridică achitată avocatului în dosarul penal, 3000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate în legătură cu examinarea prezentei cauze, în total 63000 lei, în rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 29 ianuarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Arnaut împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la încasarea despăgubirilor materiale și morale și a cheltuielilor de judecată.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că la data de 09 aprilie 2015 de către Procuratura Generală a Republicii Moldova a fost dispusă pornirea urmăririi penale în privința lui Valeriu Arnaut, conform elementelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, bazate pe faptul escrocheriei săvârșite în proporții deosebit de mari. Din

conținutul procesului-verbal de reținere din 16 aprilie 2015, rezultă că, Valeriu Arnaut a fost reținut, iar prin ordonanța din 17 aprilie 2015, emisă de procurorul în Secția de exercitare a urmăririi penale în cauze de criminalitate organizată și excepționale din cadrul Direcției exercitare și conducere a urmăririi penale a Procuraturii Generale, Valeriu Arnaut a fost pus sub învinuire pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. 5 Cod penal.

Instanța de apel a reținut că pe parcursul desfășurării procesului penal în privința lui Valeriu Arnaut, în perioada 16 aprilie 2015 – 09 august 2016 au fost aplicate următoarele măsuri preventive și anume:

16 aprilie 2015 – 26 mai 2015 - arest preventiv;

26 mai 2015 – 27 noiembrie 2015 - arest la domiciliu;

27 noiembrie 2015 – 27 februarie 2016 - obligarea de a nu părăsi localitatea pe un termen de 90 de zile.

Prin sentința din 09 august 2016 din Judecătoria Hîncești, Valeriu Arnaut învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, a fost achitat, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Nefiind de acord cu sentința primei instanțe, acuzatorul de stat a declarat apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de condamnare a lui Valeriu Arnaut în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 11 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Prin decizia din 08 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de acuzatorul de stat, ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări. Decizia Curții de Apel Chișinău a fost contestată cu recurs de către acuzatorul de stat.

Prin decizia din 29 mai 2018 a Curții Supreme de Justiție, instanța de recurs a decis de a respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Chișinău, Radu Sîli, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2017, cu menținerea hotărârii atacate. Decizia fiind irevocabilă.

Instanța de apel a reținut că Valeriu Arnaut este subiect cu drept de sesizare a instanței de judecată prin prisma dispoziției art. 3 lit. a) al Legii nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în condițiile în care în privința acestuia a fost pronunțată o sentință de achitare în învinuirea formulată acestuia, sentință menținută de instanța de apel și de Curtea Supremă de Justiție.

În conformitate cu prevederile art. 123 alin.(6) Cod de procedură civilă, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat. Prin urmare, la caz se atestă existența unei sentințe de achitare, definitivă și irevocabilă.

Instanța de apel a constatat cu certitudine că Valeriu Arnaut a fost tras ilegal la răspundere penală în cauza penală enunțată mai sus, iar în aceste circumstanțe ținând cont de faptul că în privința ultimului a fost pronunțată sentință de achitare definitivă și irevocabilă, instanța de judecată constată compatibilitatea pretențiilor reclamantului prin prisma articolelor 3 și 6 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de repararea a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, iar drept rezultat temeinicia acestor pretenții formulate în speță prin prisma

dispozițiilor acestei legi.

Instanța de apel a indicat faptul că Valeriu Arnaut întrunește condițiile statuate în Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, reieșind din existența prejudiciului moral cauzat prin acțiunile organului de urmărire penală și a procuraturii astfel, făcând trimitere la jurisprudența CEDO în materia acordării satisfacției morale la constatarea violării drepturilor și libertăților fundamentale constatate a fi încălcate în speță, instanța de apel consideră că instanța de fond în mod temeinic a dispus încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediu Ministerului Justiției în beneficiul lui Valeriu Arnaut 40000 lei, cu titlu de despăgubiri morale pentru prejudiciu cauzat prin acțiunile ilegale ale organului de urmărire penală, procuratură și instanța de judecată; 20000 lei cheltuielile pentru asistența juridică achitată avocatului în dosarul penal; 3000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată suportate în legătură cu examinarea prezentei cauze, în total 63000 lei, sumă ce este justificată de circumstanțele speței, în raport cu suma pretinsă de reclamant în cuantum de 220000 lei, sumă considerată a fi exagerată.

Instanța de apel a concretizat că la concluzia privind cuantumul satisfacției echitabile, instanța de fond a ținut cont de faptul că Valeriu Arnaut a fost achitat prin sentința definitivă și irevocabilă a instanțelor de judecată de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin. (5) Cod penal, apreciind împrejurările descrise în plenitudinea lor, având în suport starea de stres provocată, în urma desfășurării urmăririi penale, încălcarea dreptului la libera circulație, învinuirea în comiterea unei infracțiuni, care prin prisma art. 16 Cod penal se atribuie la infracțiuni deosebit de grave, desfășurarea urmăririi penale și examinarea cauzei în instanțele de judecată, durata urmăririi penale în privința reclamantului, și anume 16 aprilie 2015 – 09 august 2016, durata examinării cauzei penale în instanța de judecată 29 iunie 2015 – 29 mai 2018 (instanța de fond 18 iunie 2015 – 09 august 2016, Curtea de Apel Chișinău 19 septembrie 2016 – 08 decembrie 2017, Curtea Supremă de Justiție 19 aprilie 2018 – 29 mai 2018), caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată, cât și faptul prezentării în fața publicului ca fiind o persoană care a comis infracțiunea.

În acest context, instanța de apel just a reținut că prin prisma Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care presupune că partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Astfel, modul de acordare a satisfacției echitabile trebuie determinat în raport cu prejudiciul moral suferit, gravitatea acestuia, importanța și consecințele sale pentru victimă.

Distinct din cele constatate, la acest compartiment, instanța de apel a menționat că instanța de fond corect a relatat că mărimea compensației solicitate spre încasare de către reclamant cu titlu de prejudiciu moral în mărime de 220 000 lei este exagerată, dar totodată, ținând cont de natura drepturilor lezate, de caracterul și gravitatea suferințelor suportate, de statutul social al persoanei și de faptul că reclamantului i-au fost încălcate drepturile constituționale, ce au adus atingere demnității umane, fiind supus unor acțiuni ilicite din partea organelor de urmărire penală, manifestate prin învinuirea ilegală și aplicarea măsurilor

preventive menționate mai sus, iar suma de 40 000 lei ar constitui o recompensă echitabilă pentru prejudiciul moral suportat, fiind suficientă pentru a aduce satisfacție reclamantului.

Mai mult, din sensul normei art. 1422 Cod civil (în redacția de până la 01 martie 2019) rezultă că întinderea prejudiciului reprezintă vătămarea adusă dreptului subiectiv al persoanei care a suferit pierderea vieții sau sănătății, lezarea unor interese materiale sau morale, ori efectele negative patrimoniale, ca urmare a faptei ilicite săvârșite de altă persoană sau a faptei unor lucruri sau ființe pentru care acesta poartă răspundere în condițiile legii.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că apelantul din speță nu a dovedit prin probe admisibile cuantumul prejudicierii drepturilor personale nepatrimoniale privind integritatea morală, prezumție valabilă până la proba contrarie. Prin urmare, instanța de fond corect a încasat suma prejudiciului moral.

Instanța de apel a reținut că Valeriu Arnaut în acțiunea înaintată a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată pentru asistență juridică în sumă de 26000 lei, constituită din 20000 lei pentru examinarea cauzei penale și 6000 lei la judecarea prezentei cauze.

Astfel, în corespundere cu prevederile art. 96 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat. În cazul în care partea care a câștigat procesul a beneficiat de asistență juridică calificată garantată de stat, plata cheltuielilor de acordare a asistenței juridice calificate revine părții care a pierdut procesul. Sumele respective se încasează în conformitate cu Legea nr.198-XVI din 26 iulie 2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat.

Instanța de apel consideră că instanța de fond just a dispus compensarea cheltuielilor de asistență juridică suportate de către Valeriu Arnaut în sumă de 20000 lei, sumă justificată prin bonul de plată seria WL nr. 300399 din 12 iulie 2016, bonul de plată seria PL nr. 238618 din 22 iulie 2017 și bonul de plată seria PL nr. 238621 din 29 decembrie 2017, pe care instanța de apel o consideră necesară și rezonabilă ținând cont de caracterul complex al cauzei aflat spre examinare. Prin urmare, instanța de fond în mod temeinic a conchis că achitarea de către Valeriu Arnaut a sumei de 20000 lei către Cabinetul Avocatului „Melinteanu Călin” pentru asistență juridică acordată în 3 instanțe pentru perioada 29 iunie 2015 – 29 mai 2018, în cauza penală intentată conform art. 190 alin. (5) Cod penal, este o sumă reală și rezonabilă, iar copiile bonurilor de plată anexate la dosar, denotă achitarea acestor cheltuieli de către reclamantul Valeriu Arnaut.

Distinct din cele constatate, instanța de apel a respins alegațiile apelantului, precum că instanța de fond în admiterea acțiunii nu-și justifică soluția în baza recomandărilor Curții Supreme de Justiție, recomandărilor privind cuantumul onorariului avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică aprobată de Consiliul Uniunii Avocaților din Republicii Moldova, or faptul prestării serviciilor de asistență juridică în cadrul dosarului penal și, respectiv, achitării onorariului avocatului este incontestabil.

Instanța de apel consideră că instanța de fond în mod temeinic a încasat și suma de 3000 lei, cu titlu de compensație pentru cheltuielile de asistență juridică

suportate la prezenta cauză, fiind o compensație echitabilă și rezonabilă.

Instanța de apel a remarcat faptul că apelantul-pârât, utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

Instanța de apel consideră că concluziile primei instanțe sunt întemeiate și legale, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

La 10 iulie 2019 Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a declarat recurs împotriva deciziei din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Valeriu Arnaut.

În motivarea cererii de recurs recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, le consideră vădit ilegale și neîntemeiate, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei a aplicat eronat normele de drept material, prin aplicarea și interpretarea eronată a Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, or, nici o condiție prevăzută la art. art. 6 și 3 din Legea nominalizată nu se regăsește în justificarea pretențiilor lui Valeriu Arnaut.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a invocat că pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de urmărire penale, sunt necesare unele condiții speciale, și anume existența faptei ilicite. Or, la materialele cauzei nu există nici-un act emis de către judecătorul de instrucție sau de către instanța de judecată prin care acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanței de judecată ar fi fost declarate ilegale.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a menționat că din materialele cauzei rezultă că intimatul/reclamantul Valeriu Arnaut nu a fost condamnat, însă în privința acestuia au fost întreprinse doar măsuri procesuale legale care erau prevăzute de legislația procesual penală și care urmau de a fi întreprinse pentru cazul de infracțiune, săvârșirea căreia era imputată acestuia.

În conformitate cu pct. 14 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 8 din 24 decembrie 2012 cu privire la examinarea litigiilor privind repararea prejudiciului moral și material cauzat persoanelor deținute prin violarea art. 3, 5, 8 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale recurentul a indicat că instanța civilă nu este în drept să examineze corectitudinea procedurilor de arestare, temeinicia deciziei de reținere sau gradul de motivare al actului prin care a fost dispusă arestarea, deoarece aceste chestiuni urmează a fi decise în cadrul procedurilor penale.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova consideră că suma prejudiciului moral acordată de instanța de fond ar fi exagerată și inexplicabilă. De altfel, existența prejudiciului considerabil presupune două elemente ce urmează a fi constatate: însăși existența prejudiciului și caracterul considerabil al acestuia.

Legătura de cauzalitate între încălcare și prejudiciu urmează a fi de asemenea probată de către intimat/reclamant. Din materialele dosarului se constată însă că nu au fost prezentate probe veridice, admisibile, pertinente și concludente, care să

confirme faptul prejudicierii considerabile a acestuia. Totodată, reieșind din jurisprudența CEDO, survenirea prejudiciului ca urmare a săvârșirii încălcării trebuie să fie certă și nu presupusă.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a menționat că instanțele judecătorești, la determinarea mărimii compensației pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să ia în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice părții vătămate, cât și datele obiective care certifică acest fapt. În concordanță cu art. 11 a Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. În toate cazurile, instanța de judecată se va baza pe principiile compensării rezonabile și echitabile a prejudiciului moral.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a invocat că aprecierea judecătorului privind evaluarea daunelor morale este subiectivă, dar criteriile care stau la baza cuantumului despăgubirilor trebuie să fie obiective împărțind criteriul general evocat de instanța europeană, potrivit căruia despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă reputației, având în vedere, totodată, gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă acestora.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a indicat că la acordarea satisfacției echitabile, scopul Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare „Curtea Europeană”) nu este unul punitiv, ci mai curând unul reparatoriu și preventiv. Finalitatea constatării și determinării prejudiciului moral rezidă în acordarea unei satisfacții echitabile menite să atenueze suferințele victimei.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a menționat că instanța de judecată la stabilirea sumei prejudiciului moral nu a aplicat corect criteriile de stabilire a prejudiciului moral. Astfel, prejudiciul moral urmează a fi privit ca o compensare și nicidecum ca obținerea unor foloase necuvenite.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a menționat că instanța de fond în admiterea acțiunii nu-și justifică soluția în baza recomandărilor menționate. Or, intimatul/reclamantul nu a prezentat decât bonul de plată a serviciilor de asistență juridică.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 13 iunie 2019, prin scrisoarea de expediere nr. 6092 (f.d. 117), fiind recepționată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova la data de 21 iunie 2019, fapt confirmat prin fișa de corespondență (f.d. 127).

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul a fost depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova la data de 10 iulie 2019 cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 29 iulie 2019, în adresa intimaților Valeriu Arnaut și Procuratura Generală a Republicii Moldova a fost expediată copia recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, cu înștiințarea despre necesitatea

depunerii referinței.

La 08 august 2019 Procuratura Generală a Republicii Moldova a depus referință prin care a solicitat admiterea recursului depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Intimatul Valeriu Arnaut nu și-a vaforificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, împotriva deciziei din 23 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Arnaut împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la încasarea despăgubirilor materiale și morale, cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Dumitru Mardari

Nina Vascan